

kiadóhivatal,
ant kéziratok
reklamációk és
előfizetési pénzek küldendők
Maros-Vásárhely,
Szentgyörgy-utca 9. szám,
ref. lelkészi lakás.

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete”.

FELELŐS SZERKESZTŐ

TÓTFALUSI JÓZSEF,
ref. lelkész Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre 5 K. — f. Negyed évre 1 K 25 f.
Fél évre 2 K 50 f. Egy szám ára 6 f.

TARSSZERKESZTŐK

PAAL GUSZTÁV,
ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
ref. koll. vallás tanár Debreczen.

A Kálvin Szövetség működése.

A Kálvin Szövetség szociális és irodalmi szakosztálya november hó 2-én látogatott ülést tartott.

A szociális szakosztály Bernát István országgyűlési képviselő enöklele alatt örömmel vette tudomásul, hogy a budapesti ref. tanonc-otthon megnyílt és hogy a marosvásárhelyi tanonc-otthonnak a kereskedelmi miniszter ur önagyméltósága segélyt helyezett kilátásba. A munkás-otthont az V—VI. kerület külső részén óhajta létesíteni és a katecheta testület is szívet helyezvén ezen vidékre, a budapesti református egyháztanácsához emlékiratot intéz ezen területen állandó összejöveteli helyiség szerzésére, mely egy állandósított katecheta vezetése alatt állana.

A dunamelléki református egyházkerülethez feliratot intéz, hogy a dohánygyárból bérelt épületrészbe áthelyezendő theológia mellett az egyetemi hallgatók részére diák-otthon szervezése is tervbe vétessék. Az eziránti felirat megszerkesztésére dr. Kovács Ernő országgyűlési képviselő kéretett fel.

A diakonissza ügyet pártfogásba veszi a vidéki összejövetelekénél propagandát csinál az ügynek, egyuttal a Bethesda ref. kórházra mindenütt felhívja a hallgatók figyelmét és a két diakonisszát tartó és nevelő együletet támogatásba ajánlja.

Az üdvözlő és condoleáló táviratok túltengését a jótékonyág gyakorlásával olyképp reméli összefüggésbe hozni, hogy távirathoz hasonló úrlapokat hoz forgalomba, amelynek mérsékelt ára a Szövetség javára szolgálna és levélbélyeggel ellátva küldetnének szét az üdvözlendőknél, vagy oda, ahol részvétele nyilvánítanak.

A halotti koszorúk tulpazarló divatja ellen is felép s propagandát indít az iránt a prot. lapokban és napilapokban, hogy a koszorúk megváltási á a jótékonyceira fo dítassék.

A házasságon kívül élők törvényes házasságra bírása tekintetében felhívja Budapesten a vallásoktató-testületet, hogy az iskolásgyermek ilyen viszonyban élő szüleit látogassák meg és keressék a módot a törvényes házasságra való ösztönzésnek.

A lelkész és tanító tagok általában az egyházközég, élén álló világi tagokhoz intézendő a titkár által szerkesztett kérdőpontok megbirálását dr. Versényi György felsőbb leányiskolai igazgató vállalta el.

A vasárnapi munkaszünet és a korcsmák vasárnapi és ünnepnap bezárása tárgyában nagy társadalmi akciót kíván indítani és úgy a fővárosban, mint a vidéken gyűléseket fog hirdetni. E tekintetben nem kíván a felekezeti korlátok között maradni, hanem keresi az érintkezést a társadalom különféle rétegével, miután ez nemzeti szociális kérdés és szükséges, hogy ez irányban az egész társadalom talpra álljon.

A községi szövetségek szervezetére vonatkozó a titkár által elkészített szabályzatot kiadta a bizottság Kiss József esperesnek megbirálás végett.

Az irodalmi szakosztály Gonda Béla min. tanácsos elnöklele alatt elhatározta, hogy felhívja tagjait, miszerint a vidéki városokat és falusi embereket érdeklő szociális kérdésekről irjanak könnyű moderban felolvasásra alkalmas műveket, amelyeket a vidéki összejöveteleken fel lehessen használni.

Dr. Kovács J. István theol. magántanárt felkérte, hogy Peabody: „Jézus és a társadalmi kérdés” című

művéről nyújtson be tervezetet s nem fordításban, hanem átdolgozva ajánlja ezt a választmányynak kiadásra.

Az ügyvezető titkár által lelkészek és tanítók részére összeállítandó „Tájékoztató“ tervezetét megküldi a parochiális könyvtári bizottságnak s felkéri, hogy a Tájékoztatót vegye fel a könyvtár-részére kiadandó művek közé, mely esetben azt megírta és pedig szakembereket kér fel a XII. részből és függelékéből álló mű megírására. A tervezetet a Protestáns Lapokban közzéteszi, hogy ahhoz mennél többen szólhassanak hozzá.

A „Diák Otthon“ ügyében propagandát kíván indítani s felkérte Dr. Kovács Ernő orsz. képviselőt, hogy a szövetség egyik összejövetelén tartott előadását dolgozza ki, hogy ez füzetben kiadható s a tagoknak megküldhető legyen.

A „Cselédkérdés“ ügyében tartott értekezleten elhangzott előadásokat külön füzetben kiadni ajánlja a választmányynak, hozzácsatolva dr. Kovács J. Istvánnak a K—Sz. megbizásából a „Magyar Társad. tud. egyesület“ cselédügyi ankétján tartott felolvasását. A *cselédék egkori biztosítása szempontjából a „Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egylete“*-re vonatkozó ismertetést, a cselédek irányítása végett pedig a fővárosi cseléd patronage egyletek felsorolását függelékkel a füzetben kiadni javasolja.

A *genfi ünnepélyek illusztrált emlékalbumára* előfizetést hirdet. A könyv 5 iv terjedelmében 20 képpel 2 korona árban jelenik meg. Amennyiben 300 előfizető jelentkezik, a művet kiadni javasolta. Előfizetők a budapesti ref. theol. akad. igazgatójánál (IX. Kálvin-tér 7.) jelentkezhetnek.

Nagy Ferencz lelkésznek a budapesti ref. egyházmegye értekezletén előadott „*Kálvin János emlékezete*“ című felolvasását Bilkei Papp István theol. igazg. és Vargha Bálint gymn. tanárnak adta ki bírálatra.

Budai János ref. lelkész „*Boldogialva*“ c. népies iratot dr. Bernát István bírálja meg.

A szövetség népies ismertető füzetét „*Mit akar a K. Sz.*“ címmel Dr. Székely József ref. lelkész kiegészítette s átdolgozta, bírálatra Ravasz Árpád gymn. igazgatónak adotta ki.

A felolvasó és előadó ülések és téli összejövetelek szervezését Gonda Béla min. tan. vállalta magára. Ezek különféle helyeken s különböző közönség előtt lesznek megtartva. Eddig a következő előadások jelenttek be: *Barla Jenő*, kisujszállási gymn. vallástanár „*A régi egyházi fegyelmzés*“, *Vargha Bálint* gymn. tan. „*Maró Kelemen*“, *Tóthfalusi József* ref. lelkész „*A munkás kolóniák és a vándorló munkások gondozása Németországban a Magdaléniumok*“ s végül „*A női gazdasági szakoktatás Dán és Svédországban*“, *Németh József* min. o. tanácsos „*A kivándorló munkások helyzete és védelme (Amerikai viszonyok)*“, Dr. *Versényi György*, Dr. *Miklós Elemér* és *Maday Gyula* tanárok költeményeket ajánlottak fel. Ezenkívül jelentkeztek

még előadások megtartására *Szegffy László* az országos munkás betegsegélyző és balesetbiztosító pénztár titkára, Dr. *Bokor József* egy. tanár, *Kolozsváry Lajosné* közgazd. író, *Bilkei Papp István* ref. theol. igazgató, *Szikszy András Léva* János, *Andrássy Kálmán*, *Kájel Endre* ref. lelkészek és dr. *Kovács J. István* theol. m. tanár.

Mindkét bizottság felkéri tagjait, hogy a Protestáns Lapokban, napi lapokban és vidéki lapokban irjanak a K. Sz. keretébe vágó egyháztársadalmi kérdésekről cikkeket. Utazás alkalmával keressék fel a lelkészeket és tanítókat s más irányadóbb egyháztagokat s egyházi és más összejöveteleken hívják fel a figyelmét a K. Sz.-re.

Számot adtunk már arról, hogy az Erdélyi ref. egyházkerületi értekezlet szövetségi viszonyba lépett az Országos Kálvin Szövetséggel s így átalakult a K. Sz. erdélyrészi osztályával. Ennek fontossága megbecsülhetetlen, mert egy 10 éves kész szervezet vállalta magára a K. Sz. munkáját Erdélyben. Ezáltal nemcsak a K. Sz. erősödött meg nagyon értékes tagokkal, hanem az erdélyi egyházkerületi értekezlet szorosabb összeköttetésbe jutott szellemi érintkezés terén a fővárosi központtal, amelyivel együtt működve tevékeny eredményeket érhet el a jövőben. A K. Sz. szükségét ott érzik leginkább, ahol kevésbé van tömörülve a kalvinistaság, Igló és Korompán bányaváros lelkesedése is ezt igazolja. A nagyobb kálvinista központok bizony nehezebben fogják fel ennek fontosságát, hogy kapcsolatba jussanak más vidékek s az egész országban élő atyafiakkal. A nagy kálvinista helyek közül Nagykőrös volt az első, amely szakított a nemtörődés régi igájával és megalakította a K. Sz.-et. Ezenkívül újabban (november 21-én) Balatonendrédén és Széke yudvarhelyen és még előbb Budapesten a Zuglói körben alakult még Kálvin Szövetség. Kassán, Ozdon, Kolozsváron, Miskolcon és Pápán megindult a mozgalom, várjuk az eredményeket.

Előadást tartottunk, amiben Dr. Kovács J. István volt erős segítőtársam, sőt az oroszlanrész őt illeti, Iglón, Korompán, Balatonendrédén, Miskolcon. Legközelebb Déva, Sárospatak, Zágráb, Hajdusoboszló, Győr, Pápa, Kassa van tervbe véve.

Isten segítségével reméljük még több helyre is mehetünk.

pálóczi Horváth Zoltán dr.
a K. Sz. titkára.

Keresd a Jézust.

Szombat este volt. London egyik gyárából százával özönlöttek ki a munkások. Mind sietett haza, csak kettő ment lassabban, egy jó erőben levő, mosolygó arcú öreg és egy kőmor kinézésű középkorú férfi.

„Elég volt már öreg. Ne untass tovább!“ Szólt az ifjabb. „Eleget beszéltél már a műhelyben. Te elhiszel mindent Jézusról. Tarsd meg magadnak. Eredj holnap a templomba, énekeld ki magad kedvedre, de nekem hagyj békét, mert én tudom, hogy az csak mese, amit Jézusról mondasz, az se bizonyos, hogy egyáltalán élt-e!? Te meg úgy beszélsz róla, mintha még most is a földön járna.“

Ezzel aztán bucsut akart venni az öreg „zsoltáros Jánostól“, hogy siessen haza vacsorázni.

„Ne siess még András! — tartóztatta az öreg. — „Alkudjunk meg! Én megígérem neked, hogyha még egy órát velem töltesz, meg fogod látni Jézust

fogva Andrást barátságosan huzta magával. András rászánta magát.

„Megyek hát no! Nem bánom vezess, ahová akarsz. Ez igazán érdekes! Ujságba való. Elvisz engem megkeresni a Jézust! Igazán érdekes!“

Rövid séta után egy nagy, szürke épülethez értek és János az ajtó felé igyekezett.

„De hisz ez nem templom, hanem valami kórház!“

„Te most hallgass András. Nézz, láss előbb és azután beszélj!“

János engedélyt kért a látogatásra és barátjával együtt egy szép tiszta folyosón végig menve benyitottak egy tágas, világos nagy terembe. Sorban

Eichstädt.

Hunfs aengl felvétele, München.

Krisztus Máriánál és Márthánál.

(A Képes Szent Bibliából.)

te magad. Azt hiszem, hogy amit látsz saját szemiddel, azt csak elhiszed. Lásd meg hát Jézust! Ő él s itt van az emberek közt. De szután ígérd meg, hogy . . .“

„Ugyan ne bolondozz!“ fakadt ki nevetve András. „Talán valami vallási örzöngöt akarsz csinálni belőlem?“

„Ne félj semmit, csak figyelj rám. Ígérd meg, hogy egy óráig békességgel figyelsz és csak azután mondd meg a véleményedet!“

„Engem rá nem szedsz! Bizonyára valami templomba akarsz vinni engem!“

„Dehogy templomba!“ Szólt János és karon-

feküdtek a betegek. Megálltak egy öreg munkásember ágyánál, aki léhunyt szemmel feküdt ott, de mikor János csendesen üdvözölte, felnyitotta szemeit, melyekből béke és öröm sugároztak.

„Hozott Isten János“ mondá és a látogatók felé nyujtá sovány kezét „Barátod is elhoztad? Örülök, hogy felkerestetek . . . oly jól érzem már magam . . . Hiába ilyen keresztyén kórházban oly figyelemmel vannak irántam . . . Az ápolónők oly szivesek hozzám. Jól esik ez bizony egy szegény munkás embernek . . . Isten áldjon meg téged is János . . . Bizony igaz amire tanítottál . . . Jézus velem van . . . Öreg vagyok, gyenge . . . de Jézus velem van . . . Er-

zem . . . kezét fejemre teszi és vigasztal engem, biztat és erősít. Nem félek én még ha le kell is szálnom abba a sötét völgybe . . . Ő ott is velem lesz.“

Igy beszélt a beteg. András csak hallgatott. János pedig néhány barátságos szót váltott az öreggel, azután eltávoztak.

„Nos hogyan tetszett András?“

András elővette a pipáját s rágyújtott, mintha közben gondolkodott volna, hogy mit is feleljen.

„Szép, szép. Ugy látszik, hogy ez a kórház nagyon jó kezekben van.“

„Bizony jó kezekben András. Az Ur Jézus kezeiben. De most hamar ugorjunk fel erre a villamosra!“

* * *

Nemsokára elértek egy szűk utcába. Az utcát csaknem betöltötte egy sereg ember, kik nyilván várakoztak valamire. Amint közelebb mentek, látták, hogy megnyílik egy kapu s az emberek özönlöttek az épületbe.

„Ide megyünk mi is András!“ Bementek. Egy óriási teremben sok-sok asztal mellé telepédett az utcáról bejött sokaság. András és János is leültek és szemlélődtek. Egy sereg fáradt ember! Hatszáz hajléktalan vándor, — egy leverte sereg. Leverte őket az élet könyörtelen küzdelme. Arcukon a kétségbeesés, szemükben a lemondás és elkeseredés. Egy nagy csésze kávé, egy nagy darab vajjas kenyeret és süteményt kapott mindenki. Azután egy számukra rendezett hangverseny következett.

Megható látvány volt ez. András nagy érdeklődéssel figyelte az arcokat. Sokáig tudta volna nézni ezt az embertömeget, de vezetője siettetta.

„Láttunk itt is eleget — szólt János — menjünk tovább“

„Menjünk! De előbb hádd tegyék a perselybe én is adományt. Én igazán tudom sajnálni azokat, kiknek nincs hól fejüket lehajtania.“

„Jézusnak sem volt hól fejét lehajtania, András. De még most egy helyre szeretnék elvinni. Nincs messze. Tudom, hogy otthon várnak a vacsorával, de áldozd fel ezt a kis időt, — nem fogod megbánni.“

András engedelmeskedett.

Néhány perc múlva ismét egy nagy épület kapuja előtt állottak. Becsengettek. János engedélyt kért az igazgatóságtól, hogy körül nézhessenek. Bementek egy nagy terembe, melyben hosszú asztalok mellett gyermekek vacsoráztak. Éppen most mondták az imá : „Aki ételt italt adott, annak neve legyen áldott!“

„Miféle gyermekek ezek?“ kérdé András János-fól sugva.

„Árvák!“ felelt János megindultan. „Szegények! Nincs otthonuk, nincs apjuk, nincs anyjuk. A legtöbbször úgy szedték fel az utcán. Jézus ezekről is

gondot viselt. Mikor a földön járt ölébe vette a kis gyermekeket és megáldotta őket. Gondold meg! Nincs e Jézus e gyermekek közt? Aki egy ilyen kicsinynek gondját felveszi, az Jézus gondját veszi fel. Bizony barátom mindaddig, míg ilyen gyermekek gondját felveszik, Jézus nem halt meg, hanem él. Kérdezd meg azöktől, kik nem hisznek Krisztusban, hogy kiknek vették fel gondját, kiknek segítenek hordozni az élet terhét? Szegény gyermekek! Mi lenne belőletek, ha Jézus nem szeretne titeket!“

András eleget látott.

„Menjünk most már haza János. Nekem is vannak gyermekeim . . .“

„Ez csak egy kis mutató volt“ — szólt János, amint az utcára értek. — „Sok minden van még, amit megmutathatnék neked, de azt hiszem, hogy most már ideje, hogy haza menjünk. Kíván m András, hogy most már haza mégysz és látod gyermekeidet, lásd meg közöttük is azt a jó megváltót, kit most kefestünk és láttunk ezen helyeken.“

„Köszönöm — köszönöm János bátyám. Mondhatom, hogy többet ért most ez a te prédikációd, mint sok más, amit eddig hallottam. Felnyitottad szemememet. Most már én kérlek valamire. Holnap vasárnap. Légy szíves elfáradni hozzám, hogy együtt mehessünk a templomba. Rég nem voltam már, de most nagyon vágyom eljárni rendesen.“

„Helyes. Mondhatom a templomban is megtaláld Jézust!“ kiáltott fel örömmel János.

Ezután a két férfi barátságosan elvált egymástól.

* * *

Hát te, kedves olvasóm, kerested-e már Jézust? És megtaláltad-e? Vagy talán úgy gondold, hogy minek keresd s miért találd meg? Egy nagy ok, csodálatos tény és reád nézve élet évágó tény az, mely lelkiismeretednek ezt sugja, ezt parancsolja, keresd a Jézust! Mi ez a csodálatos tény? Az, hogy Jézus él. Nemesak van, hanem él. Él az a Jézus, akiről bármily keveset tudsz is, de annyit bizonyára tudsz, hogy ő volt az, ki nemesak legjobban szeretete, hanem legjobban tudta, bírta is szeretni az embereket. Neki volt hatalma segíteni ott és úgy, ahogy Ő akart. Saját szavai szerint Jézus azért jött, hogy megtalálja, am elveszett vala, azért jött, hogy legyen életünk, örök életünk, hogy megmentse a bűntől, kárhozattól és igazán boldogá tegyen minket. És ez a Jézus most is él. Keresd Őt és megtaláld. Keresd ott, hol baj és szenvedés részvétért, segélyért jajgat és sir. Ott van Ő. Keresd ott, hol békés öröm, tiszta nemes élet tud diadalmaskodni a bűn, a szenvedély s a kétségbeesés felett ott van Ő. Keresd! Ha Őt megtaláltad, akkor megtanulod mily boldogság élni abban a tudásban, hogy nem kell többé keresned semmit, mert megtaláltál mindent.

Keresd, mert Ő is keres téged. Addig meg nem találhat, míg te nem keresed Őt. Míg szivedben nincs vágy utánna, addig hiába találna meg téged

„Keressetek buzgón és megtaláltok!“
Téged kerestünk Uram, hogy bűn s átok
Erőt ne vegyen mi rajtunk, légy nekünk
Égi utunk, igazságunk, életünk.

A Teleki-család a marosvásárhelyi református kollégium történetében.

A közszükségletek között azonban ugylátszik nemcsak a kenyér szerepelt a kollégium háztartásában, mert a család több ízben gondoskodik a násnemű adományokról is. Gróf Teleki Lajos özvegye, Bethlen Kata asszony 1777-től kezdve gabonán kívül bort is küldözget, amelynek ára 1785-ig 224 forintnál többet tett ki, tehát nem is olyan kis mennyiségű lehetett. Ugyanő a híres czelnaiból 1785-ben és 1786-ban négy hordóval küldött az iskolának elemózsia címen. A mi legér ekesebb, a könyvtár gyarapítására. Sokkal érthetőbb gr. Teleki Mihályné ajándéka, aki 1810-től kezdve a nyulasi és sárdi szőlők dézsmáját beteg diákok erősítésére és gyógyítására ajándékozta.

Természete, hogy ez a gazdag főuri család nem egy szegény tanulóknak is pártfogója volt. Közülök csak egyet említsünk meg: Antal Jánost, aki a kollégiumnak 1801-től 1836-ig tanára volt és innen a püspöki székbe jutott. Te eki Sámuel, a cancellár tanítottatta őt, mint alumnust; legelsőbbben is Sáromberkén lett a grófnak udvari papja, s amidőn két hónap múlva innen Vásárhelyre választották meg; az tán is a legjobb viszony volt a két férfi között s Anta János a grófnak könyvtára felállításánál is segélyére volt. Különbben is a cancellár egyike az iskola legbővebb kezű pártfogóinak. 1811-ben 12000 forintos alapítványt tett az erdélyi kollégiumok számára, alumnusok, szegény tanulók jutalmazására és pályaművek díjazására. 1815-ben 1000 forintot adott theologusok számára és 600 forintot azok legjobb prédikációi jutalmazására, 1816-ban pedig 300 forintot kézikönyvek vásárlására. Érdekes az az alapítványa, melyet 1812-ben a bécsi ref. egyház számára tett 1500 forintban oly kikötéssel, hogy ha ez az egyház és iskola megszűnnek, az alapítvány szintén a vásárhelyi kollégiumra szálljon s a tanárok fizetésének javítására fordíttassék. A mennyire jellemzi ez a nagy cancellár buzgó kálvinista vallásosságát, ép oly erős bizonyosága a vásárhelyi kollégium iránt soha még nem szűnő szorető gondosságának is. Ugyanő még ugyanazon esztendőben, egyazon célra még 4166 rfrtot és 40 dénárt is adományozott.

Mint hogy a tanárok fizetése a régi jó időkben sem volt valami fényes, a Teleki család egyes tagjai

itt is gondoskodtak, a gyöngye megélhetés könnyítéséről. Így a tanárok fizetésének pótlására gr. Teleki Rákhel, br. Keményné 1825-ben a malomfalvi szőlőtizedének e célra rendelkezésével, Teleki Julia pedig 1814-iki 4000 forintos alapítványával. Utóbbi, ki br. Kemény Zsigmondnak volt a neje, gondosságát magára a kollégiumra is kiterje ztette, midőn 1802-ben annak építési költségeire 1070 forintot ajándékozott. 1856-ban történt, hogy a kollégium számára gyűjtést indítottak meg s ekkor is gr. Teleki Domokos az egyházmegyékben összegyűlt összeghez 5000 forintot pótolta s egyelőre a pénz lefizetéséig, annak 5 százalékát fizette. Ezt a pénzt is a tanárok fizetésének javítására fordították. S ugyanő 1870-ben 500 forintot adott a jogakadémiai tanárok fizetése pótlására.

A XIX-ik században különben is egymást érik a Teleki család jótékonyságának nyilvánulásai a kollégiummal szemben. Ilyen az ifj. gr. Teleki Sámuelé, ki 1808-tól kezdve tóháti buza- és rozsdézmáját szegény tanulók segélyezésére ajánlotta fel. Gr. Teleki Domokos 1808. május 2-án 40 rfrtot adott egy fűvészkert felállítására, nyolc év múlva újra 1000 forinttal tette nevét emlékezetessé. Nagybbszerű adományt tett még 1858-ban Teleki Miklós egy 500 forint értékű urbéri kárpótlási kötelezvénynek, 1859-ben Károly ugyanannyi értékű földtehermentesítési-kötvénynek ajándékozásával. Teleki Domokos 1864-ben 2000 forintos alapítványt tett a szegény tanulók segélyezésére és 1864-ban Teleki Sámuelnek hasonnevű unokája 1078 f rrinttal megváltotta nagyatyjának azt az adományát, mely a sáromberki buzának tizedét rendelte kollégiumunknak és amelyet a Telekiek 1848-ig pontosan minden esztendőben rendeltetési helyőre juttattak.

Oly gazdag és fényes névsor ez, amelyet itt befejeztünk, hogy annak minden neve örökké méltó emlékezetben marad nemcsak a kollégium, hanem a hazai közoktatásügy történetében is. S hogy nem halt ki e főuri családban a régi hagyományos szeretet a vásárhelyi iskola iránt, ez évben is bizonyult akkor, mikor az újraépülő iskola segéléséhez 10.000 korona önkéntes adománnyal járult.

De ott vannak a Telekiek nemcsak az anyagi pártfogók sorában, hanem a család tagjai mindenkor élénk részt vettek a szellemi intézésben, a kormányzásban s a elügyelet nehéz munkájában és részt vesznek ma is. 1709-ben szervezték Nagyszebenben az ugynevezett főkonzistoriumot, mely hivatva volt a kálvinista egyház és iskolaügy vezetésére. Ekkor már gr. Teleki László egyik főgondnokká választott. Időrendben a család következő tagjai viselték a marosvásárhelyi kollégium főgondnoki állását: József 1718-ban, Sándor 1734—1754-ig, József 1772—1796-ig, Lajos 1781. körül, Domokos 1784., Mihály és László 1786-tól kezdve, Domokos 1798-ig, az ifj. Domokos 1856—1876-ig. A jelenben is méltó részt vesz a család

lád az iskola életében, amennyiben annak kormányzatában két tagjával van képviselve. 1903-ban lett kollégiumi gondnokká gr. Teleki Ádám s 1907-ben választott meg a gondnoki székbe gr. Teleki József. Mindketten buzgósággal és lelkesedéssel teljesítik e csak kötelességekkel járó állásnak feladatait.

Végére értünk a sornak. Megérkeztünk a mostanhoz. Az ősi kollégium új otthonába költözik, de ott is az az új falakban benn van a régieknek egy-egy épségben maradt, el nem porladt téglája és erősségül szolgál az új vakolat ifjú tégláinak. A régi jóltevők is régen porladnak már, de emléküik erősség nekünk s az új falak között is el nem feledve élnek nevükben és jótéteményeikben örökké.

Az intézmények nem oly hálátlanok, mint az emberek; ezek máról-holnapra élnek, amazokra élete századokra szól és minden lépés, mely felvirágoztatásukra történik, följegyezve marad történetükben és mindenki által látható emelkedésükben, felvirágzásukban. A Teleki család oly nagy és oly sok gondoskodása is egyik főereje volt mindig a marosvásárhelyi kollégium megizmosodásának, nevének, küldetése teljesítésének és önmagában hordja a nemzetség kulturális érzékének legfelsőbb bizonyosságait.

Dr. Dékány Kálmán.

Isten ígéje.

¶ király választása.

2 Sámuel III. 17, 18. „Immár régtől fogva kívántátok Dávidot, hogy királyotok legyen nektek. Azért most vigyétek véghez.“

„Ennekelötte is, mikor Saul uralkodott felettünk, te vezéreltet ki s be Izráelt.“ Isten választotta, felkentje, áthatatos vezérünk, rólunk gondoskodó, mégis tőlünk nem ismert, megkoronázott, királyi székbe ültetett — és mi mégis valódi hűségünk és szolgálattunk másnak adtuk! — Saját énünk (önmagunk) Saulunk, zsarnokunk a várban, hivatalnokai száma akkora, hogy nem csak szívünket, ha akaratunkat, értelmünket is szolgaságban tartja. Róm. VI. 16, VII. 23.

„Régtől fogva kívántátok Dávidot, hogy királyotok legyen nektek.“ Helyesen cselekszünk, ha Őt királyunknak akarjuk tenni, mert más urak szolgasága naponkint rosszabb. Kívánjuk királyunknak Őt, ha dicsőségének, kegyelmének csak gyenge sugarát látjuk is, Ő hódolásunkra vár. Kezdetben csak valami határozatlan — alig tudjuk mit — keresünk, feltartóztatlan és pihenés nélkül, azután mindig élettellesebben keressük, nem csak „a népek óhajátását“, hanem a mi szívünk óhajátását is. Aggeus II. 7. Mégis még nem választottunk még nem készültünk el az ő teljes uralkodására, még régi zsarnokunk akaratját szeretjük,

teljesítjük? I. Kir. XVIII. 21. „Elég nekünk, hogy életünk elfolyt idejében“ saját énünk — a sátán — a világ akarata szerint élünk. I. Péter IV. 3. „A hátralévő időben“ más akarata szerint élünk. I. Péter IV. 2. Egy nagy most előtt állunk! „Azért most vigyétek véghez!“ Most, szívünk teljes elhatározásával tegyük le a királyságról a királyság bitorlóját és adjuk a koronát annak, akiuek egyedül joga van arra, vérel vett. halállal pecsételt joga! 2 Sámuel III. 18. Ezekiel XXI. 31, 32 (26, 27.)

Ő nem kényszerít hűségre, engedelmességre, hanem várja azt. A koronát személyes szeretetünknek és vonzalmunknak tulajdon karjai kell, hogy oda-nyujsák. Mi kell, hogy azt véghez vigyük. Mikor? Most! Most jöjjünk Jézushoz, Királyunkhoz. Most adjuk át magunkat neki, miut fejedelmünknek és uralkodónknak, még pedig buzgó szívvel nyílt, nem kétfelé sántikáló életünk vallástételével.

Mely felséges élet győzelem és békesség nyílik számunkra, ha ezt tesszük! A félelem a jövőre és multa nézve elenyészik. „Azért most vigyétek véghez, mert az Ur szólott Dávidnak, ezt mondván: Az én szolgáltnak Dávidnak keze által szabadítom meg az én népem Izraelt a filiszteusok kezéből és minden ellenségeinek kezéből.“ II. Sam. III. 18.

Ján. jelen. XXII. 19. Ne akarjunk semmit elvenni ezen ígéretek beszédéből reméljük, hogy Királyunk megment ellenségeinktől. Az Ur mondta: „Ő minden ellenségeinktől megmenteni akar.“ Bizzuk ma magunkat teljesen az igazi Dávidra, hogy beteljesítse az Ur szavát rajtunk és igazán tapasztaljuk, hogy hitünk szerint történik. Máté IX. 29.

„Im Thronsaal“-ból fordította:

Magyari Árpád ref. pap.

Kegyesség utja.

Aranyszabályok a vasárnap eltöltésére.

II. Mát. 20., 8.

Ajánlva minden jó keresztyén figyelmébe.

1. Reggel menj idején az Isten házába; szerényen, magadat megalázva foglalj el szokott helyedet. Ha talán rendes helyedet más, idősebb keresztyén társad már elfoglalta volna, onnét ki ne szorítsd, hanem keress más helyet magadnak.

2. Midőn helyetted elfoglaltad, összetett kézzel és lehajtott fővel ezeket mondd magadban: „Uram Jézus! adj nekem áhitatos lelket, hogy megismerjem a te igazságodat; erősíts az élő hitben s vezérelj az üdvösségre. Lelki tanítómmal pedig közöld a te szent lelkedet, hogy tisztán hirdesse az Isten ígését. Ámen.“

3. Ne tekintgess a templomban és ne beszélgess szomszédoddal.

4. Énekelj együtt a gyülekezettel, ha kevésbé értesz az énekléshez, csendesen énekelj s nyujtsd vigaszt az a remény, hogy egykor az angyalokkal és boldog lelkekkel fogsz alleluját zengeni az Isten dicsőséges trónja előtt.

5. Ha a lelkész elkezd az imát, tedd össze kezeidet, hajtsd meg fejedet s magadban mond utána az imát. Mert a lelkész az egész gyülekezet nevében, tehát a te nevedben is imádkozik.

6. Hasonlóan a szent lecke felolvasásakor és az áldásnál tedd össze kezeidet és hajtsd meg fejedet.

7. Ne távozzál a templomból, míg az isteni tisztelet véget nem ért. Mikor pedig vége az isteni tiszteletnek, tedd össze ismét kezeidet, hajtsd meg fejedet s következőleg imádkozzál: Mostan, „Uram, bocsásd el a te szolgádat (szolgálódat) békével, mert hallottam a te beszédedet. Cselekedjed, hogy életemet a szerint rendelhessem, Ámen.“

8. Csendesen hagyd el a templomot és gondolkozzál hazamenet a hallottak felett.

9. Ne mulaszd el a déliesti isteni tiszteletet sem s ha oda el nem mehetsz, olvasgasd otthon a Szentírást.

10. Sohase azt nézd a lelkészhen, hogy épen, virágosan beszél-e, hanem hogy lelkedet elvezeti-e a megváltó Jézus Krisztushoz, a ki az ma, a ki volt tegnap s az marad mindörökké: megváltója a bűnösöknek.

Ha így töltötted el az Urnak napját, nagy lelki örömmel kelsz fel a munkáshét reggelén s testben és lélekben megújulva folytatod a reád váró munkát, melyről Isten áldá a elmaradni nem fog.

HIREK.

Olvassuk rendszeresen a Bibliát.

Karácsony,

- DECEMBER 13. Hétfő. Az Ó ajándéka. II. Kor. 9:15.
 14. Kedd. A Krisztus önmagát adta. Ef. 5:25-27.
 15. Szerda. „Adjad fiam a szivedet nekem.“ Péld. 23:23-28
 16. Csütörtök. Szolgálat, Róm. 15:1-5.
 17. Péntek. Szeressük egymást cselekedettel. I. J. 3:17-19.
 18. Szombat. Lövessük Öt. Máté 4:18-12.
 19. Vasárnap. Karácsonyi ajándékaink. Máté 2:1-11.

Beszélgj olyanokról a kik mindenüket odaadták az Urnak.

Bizonyítsd be Máté ev. 25-ből, hogy felebarátodnak adni annyit tesz mint az Urnak adni.

Értesítés a magyar képes szent biblia kiadásáról.

Képes szent biblia az ó és új testamentumában foglaltott egész szentírás.

Magyar nyelvre fordította Károli Gáspár. Az eredeti szöveggel egybevetett és átdolgozott kiadás. Előszavát írta Kenessey Béla, erdélyi református püspök, Kolozsvárt. Bevezetéssel ellátta és szerkesztette Tóthfalusi József református lelkész. Egy kötet. A könyvkedvelők angolváson, finom színnyomatu és gazdagon aranyozott diszkötésében. Ára 34 korona. Megrendelhető 6 korona összeg beküldése mellett

Herman Emil magyar Képes Szent Biblia és Vallásos-irat terjesztő vállalatnál Budapest, VII., Damjanich-utca 25. c. szám alatt.

Egyházi zene. Akik az egyháztársadalmi munkában részt vesznek, azoknak segítségükre lehet az a kottafüzet, amely „Fel a szívekkel“ cím alatt most jelent meg Urbán Reinhold kiadásában. Az ebben található énekeket hármónium, vagy zongora kísérettel írta és átdolgozta Kádár Géza, zilahi ref. lelkész: A kottafüzet tiz kisebb és nagyobb vallásos éneket tartalmaz különböző hangszereléssel úgy, hogy nemcsak énekkarok, hanem egyes énekesek is kényesen kapják benne azokat az énekeket, amelyeket vallásos estéken, szeretetvendégségeken, templomi ünnepélyeken, vagy más evangelizáló összejöveteleken használhatnak. E kottafüzet beszerezhető a következő címen: Bi erauer Ríchárd lelkész, Budapest, VI., Hermína-ut 39. Ára 2 korona. Ajánljuk az énekesek, tanítók, kántorok, lelkészek figyelmébe.

Világ folyása.

Zichy-kormány. A „Pester Lloyd“ írja: Wekerle miniszterelnök, ha csak valami közbe nem jön, legkésőbb csütörtökön Bécsbe utazik és kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Stereotyp azonban az a jóslat is, hogy ez a kihallgatás döntést vagy más fordulatot nem fog hozni. A válság kifejlődésének egy másutánját a következőleg precizirozza a Lloyd:

Ez idő szerint állandóan bizalmas tanácskozás folyik a kabinet egyes tagjai között, hogy valamiképp lehetővé tegyék egy neutrális kabinet alakítását.

Ez a kísérlet volt az oka Andrásynak Zichy János grófnál tett látogatásának. Andrassy arra akarta birni Zichy Jánost, hogy ilyen neutrális kormány megalakítását magára vállalná, hogy azután a Wekerle kormány felmentését keresztülvigye, elősegítse azt a szükségességet, hogy a parlamenthez forduljon a költségvetés provizoriumára.

Gróf Zichy János tegnap este a Nemzeti kaszinóból való távozása előtt így bizalmas híve előtt:

— Arról van szó, hogy alakíttassék egy kabinet, mely a jelenlegi kormány helyett indemnitást kérjen s ha ezt meghapta, hisérelje meg a választói reform megalkotását. A Wekerle kabinettagjai biztosítottak a kooperációs pártok támogatásáról. Aria az esetre, ha a választói reformot vállalom, akkor is a többiek az Andrassy javaslatánál szélesebb reformokat követelnének.

A tanácskozás eddig tulságosan arra irányult, hogy engem informáljanak és megnyerjenek, de elhátározásomat a miniszter urakkal még nem közöltem, még nem mondtam ki ez ügyben az utolsó szót.

Kitünően informált osztrák körökben szinte biztosra veszik, hogy miután már a lemondott Wekerle-kabinet nem tud utódot ajánlani, a korona az ügyvivők meghallgatása nélkül gróf Khuen-Héderváry Károlyt bizza meg a kormányalakítással.

Khuen kijelentette, hogy kizárólag az általános egyenlő titkos választói jog programmba vételével hajlandó vállalni a kormányt, természetesen azzal a hozzávetéssel, hogy a választási törvény megalkotása idejére az összes állami és közös szükségleteket garantálja.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona.
Takarékbetétek: 8 millió korona.

Agrár Takarékpénztár R.-Társ. Maros-Vásárhelyt.

Fiókintézetek. Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsiszentgyörgy, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely.

A takarékoságot a lakosság minden rétegében előmozdítani, amerikai módon **házi takarékperselyeket** izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek, hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltsé, könnyen ellentállhat.

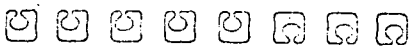
Ha legalább egy korona a perselyében összegyűl, szíveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megkarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzgyűjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. l. Maros-Vásárhelyt.

LEGJOBB

cement, gipsz, parketta, ablakredőny,
Bohn-féle ledélcserép, mezőgazdasági
gépek, a világ legjobb családi és ipa-
ros varrógépei, mosógép, jégszekrény,
Dürkopp-kerékpr., gramophon, izzó-
lámpák, kábelek, szobacsengők.

Gyenge és erősáramu **villanyszerelevények,**

villamos-esillárok, részletfizetésre is kaphatók:

FISCHER GYULA és FIAI cégnél
MAROS-VÁSÁRHELYT.

KALVIN-SZÖVETSÉG

Budapest, IX., Kálvin-tér 7.

Elnökök: Kenessey Béla, erdélyi ref. püspök, Kovácsy Sándor
a budapesti ref. egyház főgondnoka.

Ügyvezető alelnök: Bernát István dr. orsz. képviselő.

Ügyvezető titkár: Pálóczi Horváth Zoltán dr. ügyvéd.

A Kálvin-Szövetség célja a magyar kálvinista egyház híveit — a socialis érzék fejlesztése és a vallásosság megerősítése által — a társadalmi bajok felderítése, megelőzése és orvoslása végett egyesíteni. A református vallású híveket társadalmi munkákra — az evangélium és Kálvin-szellemében a szeretet és puritán egyszerűség s a helyes jog- és kötelességérzet segítségével — előkészíteni, kiképezni, nevelni és rábírn.

Célja felolvasások, vándorgyűlések és vallásos összejövetelek tartása, socialis tanfolyamok rendezése, socialis kérdésekről szóló és vallásos művek kiadása.

Az egyházközösségekben mutatkozó vallásos, gazdasági és társadalmi bajok orvoslása céljából vallásos és szórakoztató körök, egyletek s községi Kálvin-Szövetségek alakítása. Mindazok részére, a kik támogatásra szorulnak, otthonok, menedékhelyek s védelmi intézmények létesítése, vagy kezdeményezése, a munkásosztály művelése és védelme, a kivándorló hitsorosok felvilágosítása és védelme.

Arra törekszik, hogy az egész ország kálvinistaságát egy táborba tömörítse s az egyházat erősítse, fejlessze, építse — ez által eleven, lüktető vallásos életet teremtsen. De emellett gazdaságilag is kívánja a ref. híveket erősíteni s azért a gazdaszövetségek, gazdasági hitel-s más szövetkezetek létesítését előmozdítani igyekszik.

A szövetség tagja lehet minden magyar honpolgar, — férfiak, nők, ifjak — egyaránt, továbbá egyházi és iskolai hatóságok, gyülekezetek, egyesületek, körök, ha az egylet céljait előmozdítani törekszenek s tagsági kötelezettségüknek eleget tesznek.

Örökös tagok egyszersmindenkorra 500 kor., alapító tagok 150 koronát fizetnek, rendes tagok legalább évi 5 koronát, segítő tagok legalább évi egy korona tagsági díj fizetésére vállalnak kötelezettséget.

Taggyűjtő iverk s ismertető füzetek a budapesti ref. lelkész hiyaltaltól kérhetők (Kálvin-tér 7.) valamint P. Horváth Zoltánál, mint a szövetség ügyvezető titkáránál is (IV. Ferencz József-rakpart 24.) kaphatók, s ugyanitt lehet tagul jelentkezni.

A tagok a választmány által időről-időre megállapított tagilletményben (hasznos és különféle vallásos és társadalmi kérdéseket ismertető munkák) részesülnek.

Lépjén be mindenki a Kálvin-Szövetségbe, a ki jó reformátusnak tartja magát!

Minden háztartásban, szegény és gazdagnál,
egyaránt használják:

a világhírű JOHN-féle házi

GŐZMOSÓGÉPET.

Hetenként előre közzétett más-más családnál nyilvános próbamosásokat rendezünk, melyhez az érdeklődő hölgy közönséget szívesen látjuk. Vakitó fehér ruha, teljes ruhakimelés, 750.00 idő-, pénz- és munkamegtakarítás. Kimerítő ismertetéssel szívesen szolgálunk. A gépek részletfizetésre is kaphatók:

FISCHER GYULA és FIAI, erdélyrészi vezérképviselőségénél,
Maros-Vásárhelyt.